

УДК 050:314.745.3-054.72(=161.1)

Из Библиотеке Руске колоније

Како чувати тајну

Иљинъ, И. А., редактор-издатель. *Русский Колоколъ: журналъ волевой идеи* бр. 1, 2 (1927)

У Библиотеци Руске колоније, у Градској библиотеци Панчево, налазимо два броја библиофилски веома вредног часописа, *Русский Колоколъ*. Овај часопис је кратко излазио у Берлину. Од 1927. до 1930. године, изашло је свега 9 танких свезака у веома малом тиражу, тако да се тешко може наћи чак и у колекцији страсних библиофила. Он се може окарактерисати као политичка публикација руске емиграције, и у том жанру заузима значајно место. Бави се политичким проблемима своје домовине. *Русский Колоколъ* није био орган политичке организације – њега су стварали они који су настојали да у политичком животу руске емиграције преузму водећу улогу. Заједно са текстовима у емиграцији познатих политичара, војних и научних стручњака у области историје, армије, политике, идеологије и религије, значајан број текстова посвећен је питањима конкретне борбе: како одржати конспирацију, чувати тајну, како се понашати при истрази и у затвору. Готово све текстове на ову тему написао је, под псеудонимом „Стари Политик“, сам уредник (редактор), познати руски религиозни филозоф, Иван Александрович Иљин (1883–1954), правник, књижевни критичар, публициста. Протеран је из Русије 1922. године у групи са 160 филозофа. Био је декан и професор Руског научног института у Берлину од 1924. до 1934. године. Један од идеолога белог покрета, наклоњен националистичком крилу, активно је учествовао у животу руске емиграције. У његовој филозофији непрекидно је присутна идеја руског православља, указао је да руска религиозна филозофија у свету „свих проживљених лутања и катастрофа“ мора да преиспита своје постојање и достигнућа.

2. Тајна има своје законе, ко их крши, тај тајну одаје. Суштина тајне није да се о њој зна, већ да се прећути. Њена суштина је у томе да људи нити знају у чему се она састоји, нити то да се нешто уопште скрива.
3. Према томе, ако имаш тајну, немој да изгледаш тајанствено и значајно, не дошаптавај се по ћошковима, не шаљи значајне алузије, не говори о својим познанствима, не пренеси сензационалне новости. Буди једноставан, природан и скроман. Научи да ћутиш, али не загонетно, буди кад је потребно разговорљив о небитним стварима. Буди као сви, неупадљив. И првенствено из свог срца искорени надменост, сујету, таштину: то су главни узрочници брбљивости. Научи да не стрепиш од мишљења људи око себе. Господ ће ти судити и сам ћеш пред Њега изаћи, а мишљења других су небитна. Научи се да ради ствари спокојно губиш у њиховом очима.
4. Очигледна тајанственост тајну увек одаје. Буди уверен: ако су људи дознали да имаш тајну, они ће је убрзо и разоткрити, будући да свуда има много беспослених и професионалних „трагача“. Због тога, ако је само постојање тајне постало догађај за брбљивца, сасвим је угаси, и касније, ако је потребно, оживи је поново.
5. Да би научио да чуваш тајну, уради овако: сакриј од себе своје прво озбиљно разочарање или свој први озбиљан успех. Учини тако да нико на свету о томе не дозна од тебе. Или: ако дознаш било какву потресну вест, присили себе да о њој не говориш никоме. Ако неко други буде говорио о њој у твом присуству – слушај и ћути, ако верно не исприча – не исправљај, ако те оцене као неупућеног човека – пусти нека мисле тако. Вежбај се у томе, али никоме не говори да вежбаш. Да те не би распињала, научи се да будеш насамо са својом тајном. Тиме ћеш бити недокучив људима. Учврсти је у себи безусловном унутрашњом отвореношћу, чистотом своје душе пред Богом и савешћу.
6. Тајна је бреме, то бреме мораш носити сам. Научи то и ојачаћеш свој карактер, будући да је суштина карактера у духовној самосталности човека.

Како чувати тајну (Правила и савети)

1. Ако имаш тајну и треба да је сачуваш, пре свега мораш да схватиш, да је сачувати можеш само ти сам, неко други ће морати да је чува само онда ако му је ти повериш. Не уздај се у друге. Ако ти сам ниси сачувао своју тајну, како можеш да захтеваш ћутање од другог?

7. Чим мањи број људи зна о тајни, тиме је она мање рањива... и обратно.
8. Интимне тајне, које никога не занимају, чувати је лакше. Много теже је чувати оне тајне које би требало да зна мали број људи, но до којих би хтели да дођу многи, и при томе непријатељски настројени. Почни своје вежбе од првих и полако пређи на друге.
9. Тајну не треба саопштавати другоме онда када се за то „укаже прилика“ (он није „издајник“, он није „сплеткарош“, он је симпатичан), већ онда када је то безусловно неопходно ради саме ствари. Боље је недорећи, него рећи превише. Буди увек уздржан у сумњи. Не чини у томе према себи никакве уступке, ни по сродству, ни по пријатељству или љубави, сети се Самсона и Далиле.
10. Не буди наиван: не обавезуј друге „часном речју“, или „заклетвом“, или „заветом“. Многе људе тајна почиње да „мучи“ баш онда када дају „часну реч“. Не треба тајном оптерећивати другог, она се може од њега отргнути мимо његове воље, у бунилу, у опасној ситуацији, у љубавном заносу, у пијанству. Осигурај своју тајну ћутањем и туђом неупућеношћу. Једино истинско непознавање даје потпуну гаранцију. Без крајње нужде не оптерећуј својом тајном чак и несумњивог редовника, јер пажљиви људи у твоју тајну могу проникнути кроз његово понашање.
11. Шкрт на речима лакше чува тајну него брбљивац.
12. Темпераментан, предан осећањима, плаховит, неуравнотежен човек, мање је погодан за чување тајне од уравнотеженог, спокојног, хладног и уздржаног.
13. Развијај пажњу, концентрацију; вештину да свој говор подвргнеш унутрашњој контроли, потруди се да изабереш речи. То је неопходно за испуњавање закона тајне.
14. Научи се да не журиш с одговором на питање, увек дај себи времена за избор. Пре одговора, покидај све нити које воде к тајни.
15. Никада не записуј своју тајну, нити било шта што је у вези с њом. Све што треба, памти. Ако не можеш, претходно учврсти памћење мнемоничким вежбама.
16. Ако у почетку не будеш имао успеха – не очајавај. Испуњавање закона тајне је тежак посао, доступан само одабраним људима. Научи да провераваш себе после сваког разговора и анализирај своје грешке, тако ћеш и ти допунити ова правила. И упамти: онај који уме да негује закон тајне увек је јачи од онога који то не уме!

(Стари Политик)

Преузето из часописа: Ильинъ, И. А., редактор-издатель. *Русский Колоколъ: журналъ волевой идеи* бр. 1 (1927): 78.

Превела с руског Несиба Палибрк-Сукић

